

ALIANČNÝ MODLITEBNÝ TÝŽDEŇ

8. – 15. JANUÁR 2023

ŽALM 23

DOBRÝ PASTIER

Žalm Dávidov. Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku. Na pastvách zelených ma pasie a k vodám osviežujúcim ma privádza. Dušu mi občerstvuje, po spravodlivých cestách vodí ma pre svoje meno. Keby som kráčať hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou; Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú. Stôl mi prestieraš pred mojimi protivníkmi, hlavu mi pomazávaš olejom, je preplnený kalich môj. Len dobrota a milosť bude ma sprevádzať po všetky dni môjho života a bývať budem v dome Hospodinovom dlhé časy.

Tento rok námety na Aliančný modlitebný týždeň pripravila Česká evanjelická aliancia.

DOBRÝ PASTIER

Jednou z našich najväčších potrieb v dnešnej dobe je, aby ľudia skutočne videli a verili veciam, ktoré už vyznávajú, že im veria. Vedieť o veciach teoreticky a vedieť ich vysloviť ešte neznamená, že im skutočne veríme. Keď skutočne veríme tomu, čo vyznávame, sme nastavení tak, že sme podľa toho ochotní aj konať.

Slová 23. žalmu a tisíc rokov jeho ozvien v Písme, ktoré sú podkladom pre tohtoročný Aliančný modlitebný týždeň, patria k často citovaným textom. Mnohí ho dokážu odriekať spamäti. Je však na mieste otázka, kto z nás v praxi slová tohto žalmu aj prežíva. „Hospodin je môj pastier“ je žiaľ častejšie len sentimentom vytesaným na náhrobných kameňoch, než skutočnosťou zapísanou do každodenných životov kresťanov. Hneď prvý verš tohto žalmu popisuje skutočnosť, po ktorej všetci túžime. Popisuje život, v ktorom nám nič zásadné nechýba, pretože *Hospodin je náš pastier*. Akoby sa tu ozývalo Ježišove „*Hľadajte najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť*“ a všetko ostatné vám bude pridané (Mat. 6,33).

Ale ako sa dá veriť týmto slovám v dobe vojny, keď nedostatkom trpia milióny ľudí? Možno je ale situácia, v ktorej Dávid tieto slová napísal, omnoho bližšie súčasnej realite, než si myslíme. Vyrovnáva sa s nebezpečenstvom smrti a ohrozením zo strany svojich nepriateľov. Život bez nedostatku je v svojej podstate taký život, ktorý nemá strach zo zla, pretože Boh je s ním za každých okolností. Je to život bez strachu. Práve v tejto dobe, keď mnohí kalkulujú zo strachom ľudí, môže byť cirkev prorockým hlasom štedrości, vytrvalej pomoci, pokoja a nádeje v moc dobra a pravdy. Modlitba nám potom otvára oči, ako vstúpiť do toho, čo Boh koná okolo nás.

Požehnaný čas na modlitbách.

Jiří Unger – tajomník ČEA

Zbierka AMOT 2023

Už tradične sa počas Aliančného modlitebného týždňa konajú zbierky v zboroch na potreby a rôzne oblasti služby, ktoré cirkvi prostredníctvom Slovenskej evanjelickej aliancie (SEA) podporujú. Okrem podpory rôznych stretnutí a konferencií, konaných v spolupráci so SEA, je stále aktuálna aj modlitebná a finančná podpora potrieb ľudí na Ukrajine ako aj „odídenčov“ z Ukrajiny, ktorí ušli pred vojnou na Slovensko.

Vaše dary môžete poselať na účet SEA: SK45 3100 0000 0040 1002 9518.

Lubomír Vyhnánek, predseda SEA

Ján Kerekréti, generálny tajomník SEA

8. január 2023

1.DEŇ – HOSPODIN JE MÔJ PASTIER

BIBLICKÝ TEXT

Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatok. ² Na pastvách zelených ma pasie a k vodám osviežujúcim ma privádza. ³ Dušu mi občerstvuje, po spravodlivých cestách vodí ma pre svoje meno. ⁴ Keby som kráčal hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou; Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú. ⁵ Stôl mi prestieraš pred mojimi protivníkmi, hlavu mi pomazávaš olejom, je preplnený kalich môj. ⁶ Len dobrota a milosť bude ma sprevádzať po všetky dni môjho života a bývať budem v dome Hospodinovom dlhé časy. (Žalm 23)

ZAMYSLENIE

Ako by sme mohli charakterizovať vieru prvých kresťanov? Asi najvýstižnejšie ako vieru v dobrého Pastiera - jeho láskavosť, odvahu, obetavosť, milosť, lásku i krásu...

Hľadeli na tohto Pastiera a ten im sprostredkoval všetko, čo potrebovali. Ako plynul čas, tak dobrý Pastier sa postupne z mysli kresťanov vytratil a jeho miesto zaujali iné symboly kresťanskej viery. Miesto milosrdného a láskavého Pastiera zaujal všemocný Sudca, ukrižovaný Trpiteľ, alebo Dieťa v náručí svojej matky, či Majster pri poslednej večeri.

Keď boli objavené rímske katakomby na ich stenách nedominovali kríže. Charakteristickými symbolmi boli dobrý pastier, ryba a vinný kmeň. Tieto symboly po štvrtom storočí takmer úplne zmizli, ale v mysli prvých kresťanov živo vyjadrovali ich základné vyznanie: myšlienku Krista a jeho spásy ako jedinej útechy v živote i v smrti. Pastier z galilejských kopcov s ovcou na ramenách zosobňoval návrat stratených, nežnú starostlivosť a ochranu, zelenú pastvinu, čerstvú vodu a tiež obetovanie života: jednoducho dokonalý obraz Spasiteľa.

Keď o sebe Ježiš prehlásil, že je dobrý pastier, jeho poslucháči vedeli, že naráža na 23. žalm a zároveň na jeho tisícročnú ozvenu v textoch prorokov a evanjelií. Obraz Boha ako dobrého Pastiera, ktorý privádza smädných k čerstvým vodám, obrazy stratenej ovce v nebezpečí smrti, nájdenie a návrat na správnu cestu ako aj konečná hostina im boli dôverne známe.

Pastier vodí svoje ovce na pokojné miesta pri vodách. Vo vyprahnutej krajine len on vie, kde je voda. Keď smädné ovce začujú zvuk tečúcej vody, ihneď sa k nej rozbehnú. Ale pijú len na miestach, kde voda neprúdi rýchlo, ale tečie pokojne. Hľadajú také miesto, až kým ho nenájdu. Dobrý pastier vie, že ovce potrebujú vodu, ktorá neprúdi rýchlo. Každý z nás potrebuje pokojné miesto, kde by mohol spočinúť, kde nájde v Božej prítomnosti pre seba dobrú pastvinu a kde sa dosýta napije. Toto znamená vidieť a poznať Boha ako dobrého Pastiera.

TÉMY K MODLITBÁM

- Ďakujeme Bohu za to, že je náš pastier, a že sa nemusíme báť zlého ani podliehať strachom dnešnej doby.
- Ďakujeme za všetku dobrotu, ktorou nás Hospodin vedie. Vyznajme vďačnosť a radosť zo všetkého dobrého, čo vidíme, aj Jeho prítomnosť v temných údoliach života.
- Modlime sa za našu krajinu, „za všetkých vysoko postavených“ (1Tim 2,1), aby sme sa nenechali ovládať strachom a sebecktom v dobe vojny.
- Modlime sa za tých, čo prechádzajú „temným údolím“ na Ukrajine, za vojakov, vdovy, siroty, ľudí bez domova, tepla a energií. Bože zmiluj sa!

9. január 2023

2.DEŇ – NEBUDEM MAŤ NEDOSTATOK

BIBLICKÝ TEXT

³⁴ Keď Ježiš vystúpil, uzrel veľký zástup, i zľutoval sa nad ním, lebo boli ako ovce, ktoré nemajú pastiera. A začal ich učiť mnohému. ³⁵ Keď už bolo mnoho hodín, pristúpili k Nemu učenici a hovorili: Kraj je pustý a už je mnoho hodín; ³⁶ rozpust' ich, nech idú po okolitých osadách a dedinách a nakúpia si niečo jedla. ³⁷ Ale On im povedal: Vy im dajte jesť. Odpovedali Mu: Či máme ísť nakúpiť chleba za dvesto denárov a dať im jesť? ³⁸ Opýtal sa ich: Koľko máte chlebov? Chod'te pozrieť! A keď pozreli, povedali: Päť, a dve ryby. ³⁹ Vtedy kázal im všetkým posadať si po skupinách do zelenej trávy. ⁴⁰ I posadali si v radoch po sto a po päťdesiat. ⁴¹ Potom vzal tých päť chlebov a obe ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom, aby im podávali; aj obe ryby podelil všetkým. ⁴² A všetci jedli a nasýtli sa. ⁴³ A ešte aj zvyškov nazbierali dvanásť plných košov, aj z rýb. ⁴⁴ Tých však, čo jedli chleby, bolo päťtisíc mužov (Mk 6,34-44).

ZAMYSLENIE

Dnešný text nadväzuje na vraždu Jána Krstiteľa počas bujarej hostiny, ktorú usporiadal Herodes na svoje narodeniny pre svojich hodnostárov. Ján Krstiteľ bol Ježišov príbuzný a v kultúre Blízkeho východu je vražda príbuzného vážnym problémom pre celú širokú rodinu, ktorá je v mene svojej cti zaviazaná k pomste. Napriek tomu, že sa Herodes Jána ako spravodlivého a svätého muža bál, dal ho, na žiadosť Salome, Herodiadinej dcéry, zabiť. Po celej Galilei chceli ľudia vedieť ako Ježiš zareaguje na vraždu svojho príbuzného. Ježiš je povinný na správu o Jánovej smrti nejako zareagovať. Ale aké mu vlastne ostávajú možnosti? Ježiš sa rozhodol, že sa so svojimi učeníkmi stiahne na nejaké tiché miesto a celú situáciu si premyslí. Pred zástupmi unikajú na lodi na nejaké opustené miesto, aby si oddýchli. Ale zástup ich predbehol. Dokonca je možné, že medzi nimi boli aj tajní Herodesovi špehovia. Králi a diktátori sa zaujímajú nielen o to, čo robíte, ale aj o to, čo si myslíte. Keď Ježiš uvidel zástupy ľudí, ktorých tam vôbec nečakal, zľutoval sa nad nimi, „*lebo boli ako ovce, ktoré nemajú pastiera.*“ (v. 34)

Izraelskí králi boli vždy považovaní za pastierov stáda. Mojžiš a Dávid boli dvaja vynikajúci vodcovia minulosti, ktorí boli ako pastieri zvlášť pripomínaní a ctení. Herodes, vtedajší židovský „pastier stáda“, v danej situácii ukázal niektoré z najhorších vlastností zlých pastierov. Pred Ježišom stála voľba. Herodes ako zlý pastier postavil pred neho výzvu. Bolo treba niečo urobiť. Ježiš sa rozhodol namiesto plánovaného odpočinku konať ako Boží dobrý pastier. Po stáročia Boh sľuboval, že jedného dňa príde a sám sa stane ich pastierom. A ten deň nastal práve teraz.

Máme pred sebou dve hostiny. Na Herodesovej hostine boli prítomní význační občania z celej provincie. Tí bohatí a mocní. A Ježiš má pred sebou chudobných a bezmocných „zo všetkých miest“. Tí mocní bezpochyby po návrate z Herodesovej hostiny rozšírili správu, čo sa na nej udialo. Ježiš sa rozhodol dať chudobným z celej provincie iný druh hostiny, o ktorej sa bude tiež hovoriť. A ľudia budú mať možnosť obe hostiny porovnávať a urobiť si vlastný uzáver. Namiesto toho, aby sa Ježiš verejne oboril na Herodesa kvôli jeho krutosti, rozhodol sa naplniť svoju úlohu dobrého pastiera. Ovce sú stratené, blúdia a nemajú pastiera. Ježiš ich zhromaždil, nasýtil a vedie ich ako svoje stádo. Ježiš ukázal 5000-im a celej provincii ako sa dobrý pastier stará o svoje stádo. Takto Ježiš zareagoval na vraždu svojho príbuzného Jána.

TÉMY K MODLITBÁM

- Modlime sa za to, ako máme správne reagovať na nespravodlivosť a zlo. Ako premáhať zlo dobrom (Rim 12,17-21).
- Modlime sa za to, aby sme spoznali, čo to znamená pre nás „dajte im vy najesť“! Ku komu nás Boh posiela, aby sme ho nasýtili (duchovne/telesne)? Vidíme niekde nejaký nedostatok, ktorý by sme vedeli naplniť ako jednotlivci, rodiny či cirkev?
- Modlime sa za službu núdznym v našom meste.
- Modlime sa za politikov a všetkých, ktorí sú zodpovední za chod našej krajiny. Aby boli dobrými pastiermi, ktorí nebudú „pásť sami seba“.

10. januára 2023

3.DEŇ – JA SÁM VYHLĎADÁM SVOJE OVCE

BIBLICKÝ TEXT

„¹ Beda pastierom, ktorí strácajú a rozháňajú ovce mojej pastvy - znie výrok Hospodinov! ² Preto takto vraví Hospodin, Boh Izraela, o pastieroch, ktorí pasú môj ľud: Vy ste rozohnali moje ovce, rozplašili ste ich a nedávali na ne pozor. Ajhľa, ja vás potrestám za vaše zlé skutky - znie výrok Hospodinov. ³ Potom ja sám zhromaždím zvyšok svojich oviec zo všetkých krajín, do ktorých som ich zahnal, privediem ich späť na ich nivy a budú plodné a rozmnožia sa. ⁴ Ustanovím nad nimi pastierov, ktorí ich budú pásť, tak že sa už nebudú musieť báť, ani ľakať, a nebude z nich chýbať - znie výrok Hospodinov“ (Jer 23, 1-5).
Podobne Ezech 34,1-11.

ZAMYSLENIE

Jeremiášov text nás vedie do posledných rokov, ktoré vedú k zničeniu Jeruzalema Babylónčanmi a Chaldejcami (586 pred n.l.). Počas tohto obdobia bol Jeremiáš v domácom väzení a dokonca na nejaký čas bol spustený do prázdnej cistery. Bol presvedčený, že Jeruzalem padne, cítil, že jeho poslanstvo nebolo vypočuté. Bola mu odopretá osobná sloboda a mal všetky dôvody k zúfalstvu. Je fascinujúce vidieť, že mu neprepadol. Namiesto toho sa kriticky zamýšľal nad minulosťou, nešetril nikoho, menovite jeruzalemských kráľov a predstavoval si budúcnosť plnú nádeje. Jedným z obrazov, ktoré mu pomohli túto nádej formulovať bol práve 23. žalm. Dávidovu osobnú cestu s Bohom Jeremiáš pretvoril do cesty národa cez porážku, skazu a rozptýlenie k vízii obnovy a návratu. Toto prerozprávanie národného príbehu ako ságy o dobrom pastierovi si vyžiadalo niektoré dramatické zmeny a doplnenie súboru obrazov v 23. žalme.

Boh stále riadi dejiny a nie je bezmocný, keď určení pastieri jeho stáda zlyhávajú v starostlivosti o jeho ovce.. Títo zlí pastieri sa „nestarali“ o Božie ovce – a tak Boh reaguje slovami: „*ja vás potrestám za vaše zlé skutky*“. Boh znovu vstúpi do dejín a zhromaždí „zostatok“ svojho stáda. Privedie ich späť a ustanoví pastierov, ktorí budú pásť stádo. Jeremiáš sníva o „spravodlivom výhonku“, ktorý Boh vzbudí „pre Dávida“ (t.j. bude Dávidovým potomkom). Tento budúci vládca bude vládnuť ako kráľ, bude konať múdro a bude vykonávať „spravodlivosť a právo“. Judsko bude zachránené a Izrael bude bývať v bezpečí.

Je úžasné uvažovať o silnej viere a neochvejnej nádeji človeka, ktorý dokáže napísať takýto text, zatiaľ čo žije pravdepodobne v domácom väzení v meste odsúdenom na pád. Vyplienenie mesta bolo nevyhnutné a každého, kto to prežil, čakalo pravdepodobne otroctvo v cudzej krajine. Koľkí z nich zahynuli na ceste do Babylonu? Jeremiáš preukazuje nefalšovanú odvahu a veľkosť srdca. Nielen, že hovorí, že všetko nakoniec dobre dopadne, ale tiež potvrdzuje, že návrat z Babylona bude väčšou udalosťou ako exodus z Egypta! Jeremiáš dal celému príbehu nový politický rámec, ktorý 23. žalm nemá. Motív návratu stratenej ovce sa mení na motív návratu národa do vlastnej krajiny a k Bohu.

Jeremiášov text ukazuje, že zlyhanie vodcov a vedenia je vážna vec, a že tieto zlyhania nebude Boh len tak prehlíadať. Boh vstupuje do ľudských dejín. Stratiť sa môžu nielen jednotlivci, ale aj celé národy, zbory či cirkvi. Môžu byť stratené, rozptýlené a zničené (napr. 7 zborov v Zj 2-3). Stádo však patrí Bohu a nie pastierom! On sám sa oň postará aj vtedy, keď pastieri zlyhávajú. Ani uprostred skazy nádej nezomiera.

TÉMY K MODLITBÁM

- Modlime sa za nádej a silu pre tých, čo stratili svoje domovy a svojich blízkych. Za nádej pre tých, ktorý majú všetky dôvody si zúfať.
- Modlime sa za návrat utečencov a obnovu Ukrajiny. Za odvahu a vytrvalosť jej vedenia aj o Božiu múdrosť pre vodcov cirkví v ich ťažkej situácii.
- Modlime sa za Boží zásah v Rusku, ktoré je v mnohom ohľade stratené, za milosť k pokániu a odvahu k sebareflexii. Modlime sa za Kristovu cirkev v Rusku.
- Modlime sa za situáciu v súčasnom Iráne, kde bezohľadný režim neváha obetovať životy nevinných pre svoje udržanie sa pri moci. Modlime sa za všetkých kresťanov v Iráne – aj za iné národy v podobnej situácii.
- Modlime sa za obnovu zborov a cirkví a ich misijného ducha.

11. január 2023

4.DEŇ – MOJE OVCE POČUJÚ MÔJ HLAS

BIBLICKÝ TEXT

JEŽIŠ — DOBRÝ PASTIER

¹ „Amen, amen, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince dverami, ale prelieza inokadiaľ, je zlodej a zbojník. ² Kto však vchádza dverami, je pastier oviec. ³ Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas. On volá svoje ovce po mene a vyvádza ich. ⁴ Keď vyženie všetky svoje ovce, ide pred nimi a ony ho nasledujú, lebo poznajú jeho hlas. ⁵ Cudzieho však nebudú nasledovať, ale ujdú od neho, lebo cudzí hlas nepoznajú.“

²⁷ Moje ovce počúvajú môj hlas. Ja ich poznám a ony ma nasledujú. ²⁸ Ja im dávam večný život a nezhynú naveky, nik mi ich nevytrhne z ruky. ²⁹ Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší než všetci, a nikto ich nemôže vytrhnúť Otcovi z ruky. ³⁰ Ja a Otec sme jedno.“ (J 10,1-5 a 27-30).

ZAMYSLLENIE

Počas nepokojov v Palestíne v tridsiatych rokoch 20.storočia bola jedna dedina blízko Haify odsúdená ku kolektívnemu trestu zabavenia dobytku. Obyvatelia si však mohli za stanovenú cenu dobytka kúpiť späť. Medzi obyvateľmi bola aj jedna sirota – pastier oviec, ktorého celým majetkom bolo jeho osem oviec. Nejakou sa mu podarilo zohnať peniaze na ich výkup. Išiel k ohrade v ktorej boli zvieratá zhromaždené a stanovú sumu ponúkol britskému seržantovi, ktorý mal zvieratá na starosti. Ten mu povedal, že osem oviec môže dostať, ale neveril, že by si pastier medzi stovkami iných dokázal vybrať práve svoje malé stádo. Malý pastier bol iného názoru. Zapískal na svoju pastiersku píšťalu a jeho ovce okamžite pribehli k nemu.

Prvou pastierovou úlohou na Blízkom východe bývalo každé ráno dostať svoje ovce z dverí ovčince na ulicu. Postavil sa na ulicu a vydal svoje jedinečné volanie (krátku, niekoľko sekundovú melódiu). Alebo použil jednoduchú píšťalu na ktorej zahral špeciálnu melódiu. Tretím spôsobom privolania oviec bolo zvolanie „Haa, haa, ta-o, ta-o. Ovce „poznávajú jeho hlas“. Zafarbenie pastierovho hlasu je pre stádo dôležitejšie než akákoľvek melódia, ktorú zaspieval.

Nové ovce v stáde sa musia učiť rozoznávať pastierov hlas. Každé skoré ráno začne byť stádo nepokojné, pretože po celú noc majú už hlad a boli po celú noc zatvorené. S pribúdajúcim denným svetlom sú postupne aktívnejšie a dychtivejšie. Len čo sa dvere ovčince otvoria a pastier stádo vyvolá von, vyhladované ovce sa vyhnú v očakávaní nového dňa, čerstvej trávy, tieňa stromov a oddychu pri pokojných vodách. Nové ovce v stáde ale potrebujú niekoľkodňový „zácvik“, aby pochopili signály pastiera. Pastier ide vždy pred ovcami, nikdy ich neženie pred sebou. Stádo a pastier idú s inými stádami z dediny von. Ovce vedome nasledujú hlas svojho pastiera.

Počúvanie Božieho hlasu patrí do širšieho kontextu chodenia v úzkom priateľstve s Bohom. Dokedy sa nesnažíme o dôverný vzťah s Pánom a nespolupracujeme s Ním na jeho diele, tak má Boh menej dôvodov, aby k nám prehováral! Hľadanie a vnímanie Božej prítomnosti a poslušnosť jeho učeniu sú základom toho, ako sa naučiť „počuť Boha“. Ak Boží hlas nepočujeme, to ešte neznamená, že k nám Boh nehovorí. Jednoducho nie sme „naladení“ na Boží hlas. Rozpoznávať Boží hlas je niečo, čo sa potrebujeme naučiť prostredníctvom osobnej skúsenosti, ale vždy v súlade s Božím slovom. Pánov hlas sa môžeme naučiť počúvať rôznymi spôsobmi.

Vďaka dnešným informačným technológiám nebolo v ľudských dejinách toľko rôznych a hlučných hlasov, ktoré sa uchádzajú o našu pozornosť. Ovce sa musia denne vedome snažiť tieto zvuky ignorovať a počúvať hlas svojho dobrého Pastiera a nasledovať ho.

TÉMY K MODLITBÁM

- Modlime sa, aby sme mali uši otvorené k počúvaniu Božieho hlasu (Zj 2,7.11.17.29 a i.). Ako k nám hovorí Boh ako k jednotlivcom a ako k spoločenstvu? Aké sú prekážky, ktoré nám bránia, aby sme počuli Jeho hlas?
- Modlime sa za cirkev, aby bola miestom hlbokého načúvania Bohu a služby založenej na jeho vôli a skutkoch, ktoré pre nás pripravil (Ef 2,10) a nie na hyperaktivitách, ktoré si sami zvolíme.
- Modlime sa za obnovu modlitebného života cirkvi a radosti z modlitieb. Kiež by sme našli nové cesty k obnove modlitby, ktoré nebudú motivované pocitom viny alebo kresťanstvom orientovaným na výkon.
- Modlime sa za nové vnímanie Božej prítomnosti a konania okolo nás.
- Modlime sa za všetkých z nás, ktorí sú unavení, vyprahnutí či sú pred vyhorením.

12. januára 2023

5. DEŇ – KEBY SOM KRÁČAL HOCI UDOLÍM TIEŇOV SMRTI, NEBOJÍM SA ZLÉHO

BIBLICKÝ TEXT

Aj keby som išiel dolinou tieňov smrti (temným údolím), nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou; tvoj prút a tvoja palica ma potešujú. Prestieraš mi stôl pred očami mojich protivníkov. Leješ mi olej na hlavu a kalich mi naplňuje až po okraj. (Žalm 23,4-5)

ZAMYSLENIE

Na mnohých miestach v Izraeli na dne údolí vyryli zimné potoky dlhé a hlboké pukliny. Jedným z takýchto údolí je aj vstup do mesta Petra v južnom Jordánsku. V roku 1957 sa týmto dlhým, 30 metrov úzkym údolím prehnala bez varovania blesková povodeň, ktorá zabila asi 50 francúzskych turistov, ktorý ňou v tej dobe prechádzali.

M. P. Krikorian v svojej knihe „*Duch pastiera - výklad nesmrteľného žalmu*“ popisuje jedno takéto údolie, ktoré sa nachádza južne od cesty medzi Jeruzalemom a Jerichom. Píše o ňom: “V Palestíne skutočne jestvuje údolie tieňov smrti a každý pastier o ňom vie. Mal som to šťastie, že som do tohto údolia aspoň zbežne nazrel. Je to veľmi úzke údolie cez horský hrebeň, kde voda často pení a hučí keď preteká kamennou roklinou. Cesta sa ponára dole do hlbokéj rokliny s príkrymi zrázmi, nad ktorými sa týčia zachmúrené skalné steny, ktoré sa hore takmer dotýkajú. Jej bočné steny sa týčia ako kamenné steny veľkej katedrály. Údolie je dlhé asi 9 km, ale v najširšom mieste nemá viac ako 3,7 m. Samotná cesta po pevnej skale je taká úzka, že sa ovce v prípade nebezpečia môžu len s ťažkosťou otočiť.”

Údolia smrti sú také úseky celej cesty, ktorým sa nedá vyhnúť. Nejestvuje žiadna obchádzka. Jediná cesta vedie vpred. Hlavným problémom v takejto situácii je často strach, ktorý môže roklina vyvolávať.

Skutočnosť strachu sa v 23. žalme vynára dva razy. Najprv je to nevyslovený strach, ktorý prežíva stratená ovca, ktorá je ním úplne ochromená. Po druhé je to strach, ktorý prežíva ovca v samotnom údolí smrti. V tomto prípade sa ovca nestratila, iba sa bojí, keď sa pohybuje údolím. V tomto bode žalmu „na scénu“ dramaticky vstupuje Boh. Tu sa Dávid po prvý raz v tomto texte obracia priamo na Boha s ohromujúcim výrokom: *Veď so mnou si Ty!*

Ovce majú zvláštny problém. Nemajú žiadnu obranu. Nemajú ostré zuby ani pazúry a nedokážu utiecť pred žiadnym predátorom. Pri napadnutí sa väčšinou len zhluknú s hlavami do stredu stáda. Jedinou ich ochranou je pastier a jeho palica a prút. Pastierska palica bola jeho útočná zbraň, ktorá slúžila na obranu stáda. Samotný nástroj je dlhý asi 75 cm a býval často ukončený zapusteným ťažkými kúskami železa a podobal sa na palcát. Pastierov „prút“ je vlastne dlhšia palica na konci s hákom. Keď jahňa spadne do skalnej trhliny alebo z brehu do potoka, pastier ju dokáže pomocou svojho zahnutého „prútu“ zachytiť za nohu zdvihnúť ho späť na cestu.

Zlo a smrť sú skutočné a je treba im čeliť. Ale vďaka istej prítomnosti Pastiera môžeme byť zbavení strachu z nich. Nezostaneme v temnom údolí navždy. Ovce idú za pastierom a ten ich temnotou prevedie.

TÉMY K MODLITBÁM

- Modlime sa za súčasnú mladú generáciu v cirkvi aj mimo nej.
- Žehnajme mladým ľuďom v cirkvi v ich snoch aj povolání, k väčšej odvahe aj ochote riskovať a skúšať nové veci.

- Modlime sa za oblasť duševného zdravia tínedžerov – po kovidovej epidémii nastal značný nárast depresíí, úzkostných porúch, porúch v príjme potravy, dochádza k sebapoškodzovaniu a odborníci vymenúvajú ďalšie diagnózy.
- Modlime sa za rodiny, ktoré môžu byť prístavom pokoja a povzbudenia. Modlime sa za vedúcich a pracovníkov s mládežou.
- Modlime sa za siroty vojny a ženy, ktoré zostali bez mužov, otcov a synov, aby našli cestu z údolia tieňov smrti.

13. január 2023

6.DEŇ – VODÍ MA PO CESTÁCH SPRAVODLIVOSTI

BIBLICKÝ TEXT

¹ Približovali sa k nemu všetci mýtnici a hriešnici, aby ho počúvali. ² Farizeji a zákonníci však reptali: „Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.“ ³ Vtedy im povedal toto podobenstvo: ⁴ „Ak niekto z vás má sto oviec a jednu z nich stratí, či nenechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nevydá sa za stratenou, kým ju nenájde? ⁵ A keď ju nájde, položí si ju s radosťou na plecía. ⁶ Príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im: „Radujte sa so mnou, lebo som našiel svoju stratenú ovcu.“ ⁷ Hovorím vám: Tak aj v nebi bude väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú. (Lk 15,1-7)

ZAMYSLLENIE

Hriešnici sa pravidelne stretávali s Kristom nielen preto, aby sledovali jeho zázraky, ale aj preto, aby počúvali jeho učenie, pretože On - podobne ako lekár, ktorý sa snaží liečiť nemocných – prijímal ich pozvanie do ich domovov a využíval pri tom príležitosť, aby si ich získal svojou láskavosťou. Ježiš mal svoj dom pravdepodobne v Kafarnaume, do ktorého pozýval „mýtnikova a hriešnikov“ na jedlo so svojimi učeníkmi. Farizeji sa sťažovali, že „prijíma“ hriešnikov a je s nimi.

V rámci širšieho hnutia farizejov existovala elitná skupina *chaverim*, ktorá mala na svojich členov špecifické požiadavky. Nesmeli sa stykať s „obyčajným“ ľudom, ktorý nazývali „am harec“, teda „ľud zeme“. Nesmeli ich hostiť v svojom dome a nesmeli sa nechať pozvať k nim ako hostia. Nesmeli s nimi cestovať, navštevovať ich, študovať Zákon v ich prítomnosti a mnoho ďalších vecí. Čo to má spoločného s 15. kapitolou ev. Lukáša? *Chaver* znamená hebrejsky „priateľ“. Podobenstvo o dobrom pastierovi sa zmieňuje o „priateľoch“ pastiera (Lk 15,6). Ježiš svojím rozprávaním o trojici „stratených“ pravdepodobne reaguje na sťažnosti tejto skupiny farizejov. V podobenstve o stratenej ovci ponúka Ježiš svoju verziu 23. žalmu a úplne mení dovtedajšie chápanie pokánia a spásy.

„Len čo ovca zistí, že sa stratila, snaží sa schovať pod nejaký krík alebo skalú a začne sa triasť a bečať.. Pastier ju musí rýchlo nájsť, aby ju nenašla a nezabila divoká zver. Volá ju a načúva jej zúfalému bečaniu. Keď ju nájde, je zvyčajne tak traumatizovaná strachom, že ju pastier musí niesť na ramenách. Bez pomoci ovca nenájde cestu domov. Ja ako stratená ovca mám jediná nádej v svojom pastierovi, ktorý za mnou príde, nájde ma a odnesie do bezpečia. Cenu za záchranu musí zaplatiť on, ja sa len nechám nájsť. Nevyslovená ale plne pochopiteľná je skutočnosť, že keď pastier nájde stratenú ovcu, zvierá sa nebráni záchrannému úsiliu pastiera. Rovnako je to aj s pokáním.

Na celkom základnej úrovni hovorí Ježiš farizejom: vy ste pastieri Izraela. Predstavte si, že ste stratili jednu zo svojich oviec. Očakávanou reakciou na tento problém je, že sa za ňou vydáte! Budete nadšení, keď ju nájdete a pravdepodobne zavoláte niekoľko svojich priateľov, aby ste sa o svoju radosť s nimi podelili. Stratené ovce, sú ovce, ktoré ste stratili vy sami! Nechcete sa ku mne pripojiť vo veľkej úlohe navrátiť Bohu stratené ovce z domu Izraela?

Ježiš s veľkou starostlivosťou a s vedomím tradície dobrého pastiera zahŕňa do jedného podobenstva jednako stratenú ovcu (Ž 23), ako aj stratené stádo (Jeremiáš, Ezechiel a Zachariáš). Poslucháč oprávnene očakáva, že pastier po príchode domov dá zvieru do bezpečia domáceho ovčince a vráti sa na pastviny, aby priviedol domov zvyšok svojho stáda. Príbeh tu nekončí, len sa zastavuje. Príbeh sa uzatvára až „strateným synom“, kde otec vychádza z domu po druhý raz v nádeji, že privedie domov „spravodlivého“ staršieho

syna. Vychádza k tým deväťdesiatim deviatim „spravodlivým“ ovciam, ktoré sa domnievajú, že žiadne pokánie nepotrebujú.

Tým, že Ježiš prerozprával klasické podobenstvo o dobrom pastierovi a sám je jeho ústredným aktérom, potvrdzuje, že je živým stelesnením tohto stáročného Božieho prísľubu. Navracia ovce na cestu spravodlivosti pre svoje meno.

TÉMY K MODLITBÁM

- Modlime sa ľuď v našom okolí, ktorí nepoznajú Boha, aby nám otvorili svoje srdce a životy, aby počuli skrze nás Božie volanie a stretli sa s Kristom.
- Modlime sa, aby sme v svojom živote nepremeškali čas na stretnutie s ľuďmi, na pohostinnosť a pozornosť k iným.
- Modlime sa, aby sme sa ako cirkvi nestali elitným klubom „priateľov“ bez schopnosti stať sa skutočnými priateľmi tým, ktorí zápasia s hriechom rovnako ako my, ale bez Boha.
- Modlime sa za to, aby sme ako jednotlivci aj cirkvi rástli v schopnosti byť s ľuďmi mimo cirkvi. Radujme sa s radujúcimi, plačme s plačúcimi.
- Modlime sa za naše mestá a žehnajme všetkému dobrému, čo sa v našich komunitách deje.

14. január 2023

7. DEŇ – MÁM AJ INÉ OVCE

BIBLICKÝ TEXT

Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť. Budú počúvať môj hlas a bude jedno stádo a jeden pastier. (Ján 10,16)

ZAMYSLENIE

Keby ste sa vybrali k náhrobku Davida Livingstona vo Westminsterском opátstve v Anglicku, našli by ste na ňom slová z Jánovho evanjelia 10,16: „*Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť*“. David Livingstone bol škótsky misionár, lekár a cestovateľ, ktorý okrem iného bojoval proti otroctvu a v mnohom zmenil pohľad Európy na Afriku. Bol presvedčený, že existujú ďalšie ovce, ktoré potrebujú poznať Ježiša ako dobrého Pastiera. On sám sa vydal do Afriky a obetoval svoj život, aby toto svoje presvedčenie uskutočnil. Dal Afrike svoje srdce. Ako obrazne, tak aj v skutočnosti. Jeho srdce pochovali u stromu, pod ktorým zomrel na svojej poslednej ceste v dnešnej Zambii. Toto miesto je známe ako Livingstonov pamätník. Mumifikované telo spolu s Livingstonovým posledným denníkom niesli domorodci asi 63 dní do pobrežného mesta Bagamoyo (asi 1600 km), odkiaľ bolo poslané do Anglicka.

Ježišove slová o ovciach z iného ovčince samozrejme odkazovali na fakt, že bol najprv povoláný zvestovať evanjelium strateným ovciam z ľudu Izraela. Ale jeho stádo je a bolo vždy širšie. Okrem toho, že ohlasoval Izraelitom príchod Božieho kráľovstva, o ktorom prorokovali proroci, prehlásil, že nakoniec bude len jeden pastier a jedno stádo, ktoré bude poznať jeho hlas.

Pripomína mi to príbeh o návšteve u jedného dedinského pastora a jeho zboru v malej komunite v Ázii. Host' pastora požiadal, že by rád navštívil niektorých ľudí z jeho zboru. Začalo sa koliesko návštev a host' si všimol, že všetky domovy, ktoré navštívil, boli nekresťanské. Host' zdvorilo podotkol pastorovi: „Hlboko si vážim naše doterajšie návštevy, ale napriek tomu by som sa rád stretol s niektorými ľuďmi z *vášho zboru*.“ Pastor mu so srdečným úsmevom na tvári povedal: „Ach áno, títo všetci sú mojimi ľuďmi, len o tom ešte nevedia.“ Pokiaľ budeme vidieť Kristove ovce len v rámci nášho cirkevného ovčince, len ťažko uvidíme, ako Boh pracuje na ľuďoch mimo neho. Je užitočné hľadiť na ostatných ľudí ako na potenciálnych veriach.

Ježiš je pastierom jedného stáda, ale nie jedného ovčince. On sám naznačuje, že okrem izraelského národa sa zaujíma aj o ostatné národy. Po svojom vzkriesení to vyjadril v svojom Veľkom poverení, keď vyslal svojich učeníkov s evanjeliom do celého sveta (Mt 28,18-20). Naše rozdielne jazyky, kultúry a aj teologické dedičstvo si zaslúžia, aby boli zachované a rozvíjané. Boh nie je výlučným vlastníctvom žiadneho spoločenstva veriach, žiadnej cirkvi. Očakáva, že Kristova cirkev, ktorá je hodná tohto mena, sa bude snažiť čo najlepšie reprezentovať Krista vo svete.

TÉMY K MODLITBÁM

- Modlime sa za ostatné zbory a cirkvi v našom meste.
- Modlime sa za jednotu cirkvi, schopnosť riešiť naše rozdiely a prípadné konflikty v úcte a láske.
- Modlime sa za vzájomnú spoluprácu a štedrosť ducha tam, kde si môžeme byť navzájom požehnaním a povzbudením.
- Modlime sa, aby cirkev odrážala Božiu veľkorysosť, lásku, milosť, štedrosť a spravodlivosť.
- Modlime sa, za nové zakladané zbory a povolanie nových zakladateľov.
- Modlime sa za misijné povolanie cirkvi, misijné iniciatívy a misijne otvorenú cirkev.

15. január 2023

8. DEŇ – JA SOM DOBRÝ PASTIER

BIBLICKÝ TEXT

⁷ Ježiš im znova povedal: „Amen, amen, hovorím vám: Ja som dvere k ovciam. ⁸ Všetci, čo prišli predom mnou, sú zloději a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali. ⁹ Ja som dvere. Kto vojde cezo mňa, bude spasený. Bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu. ¹⁰ Zloděj prichádza, len aby kradol, zabíjal a hubil. Ja som prišiel, aby mali život, a to v hojnej miere. ¹¹ Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier kladie svoj život za ovce. ¹² Nájomník a ten, kto nie je pastier a ovce nie sú jeho, keď vidí prichádzať vlka, opúšťa ovce a uteká. A vlk ich chytá a rozháňa. ¹³ Ved' on je len nájomník a nezáleží mu na ovciach. ¹⁴ Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa. ¹⁵ Ako mňa pozná Otec, aj ja poznám Otca a svoj život dávam za ovce. (Ján 10,7-15)

ZAMYSLENIE

V posledných mesiacoch roka pred zimnými dažďami musí pastier viesť stádo stále ďalej od rodnej dediny, aby našiel nespasenú trávu. Každý deň stráca viac a viac času a energie pri neustálom hľadaní nových pastvín. Koncom leta a začiatkom jesene je stále ešte veľmi horúco. Po stáročia stavali pastieri v divočine okrúhle nahrubo stavané ohrady z neotesaných kameňov. Do hornej časti ohrady sa zakliesnia vetvy s trňmi a stádo, ktoré príde ako prvé sa môže na noc ukryť v niektorej z týchto voľne stojacich kamenných stavieb, ktoré nemajú ani strechu, ani dvere. Jediné zraniteľné miesto je vchod. Ak nájde pastier v okolí nejaké suché vetvy, môže pri vchodu urobiť malý oheň, ktorý ovce ochráni. Ak má psa, umiestni ho hneď vedľa vchodu. Pastier si ľahne do vchodu a stáva sa tak sám „dvermi“.

Najzaujímavejšími spomienkami pastierov na život na otvorených pastvinách sú zážitky na boj s divou zverou alebo zlodějmi. Výraz „kto vojde cezo mňa“ (v. 9) vykresľuje obraz začínajúcej noci v divočine, nervózne ovce, ktoré sa ukryli z otvorených pastvín s číhajúcim nebezpečím do bezpečia a istoty kamennej ohrady, dverami ktorej sa stáva telo pastiera. Vo vnútri sú v bezpečí a ochránené pred vlkami a zlodějmi.

Ježiš znova opakuje: „Ja som ten dobrý pastier“. TEN pastier z 23. žalmu ako aj zasľúbený dobrý pastier, ktorého príchod očakával Jeremiáš v svojom väzení a po ňom aj Ezechiel a Zachariáš. Tu, v 10. kapitole Jánovho evanjelia, prichádza otvorené prehlásenie: „Ja som TEN dobrý pastier“. Konečne sa naplňajú zaľúbenia, ktoré platili po celé stáročia. Spôsob ich naplnenia ale prichádza ako obrovský šok. Dobrý pastier je ochotný sám zaplatiť cenu.

Starobylá biblická tradícia jasne ukazuje, že očakávaný božský pastier sa po svojom príchode pustí do boja so zlom a je ochotný zaplatiť cenu za obnovu strateného a rozptýleného stáda. Nie je tu však ani náznak toho, že by práve pastier mal pritom utpieť nejakú priamu újmu. Iste u Izaiáša vidíme trpiaceho služobníka: „⁶ Všetci sme zblúdili ako ovce, každý išiel svojou cestou, ale Hospodin na neho uvalil nepravosti nás všetkých. ⁷ Bol trápený a on sa nechal ponížovať, neotvoril ústa, ako baránok vedený na zabitie; neotvoril ústa“. Ale potom prichádzajú evanjeliá a ich predpovede o ukrižovaní. U Jána majú tieto predpovede podobu výroku umiestneného do piesne o dobrom pastierovi. Tomuto pastierovi bude nielen ublížené, ale bude aj zabitý. Dobrý pastier položí svoj život za ovce. Pretože dobrý pastier pokladá svoj život za ovce, ktorými sme my, veriace spoločenstvá, ktoré sme v srdci dobrého pastiera, ktorý sám prebýva v Božom srdci.

Tim Keller v svojej knihe *Ježišove piesne* napísal, že Ježiš je jediný pastier, ktorý vie, aké to je byť ovcou. Rozumie tomu, čím prechádzame a bude s nami na každom kroku, dokonca aj pri samotnej našej smrti, kedy sa „všetci ostatní sprievodcovia obracajú späť“. Dobrý pastier

je zabitý vlkom. A každý čitateľ tejto veľkej piesne až príliš dobre vedel, že Rím bol prostredníkom smrti na kríži. Smrť na kríži tak môže predstavovať smrť prostredníctvom rímskej moci, ktorá mala v svojom znaku vlčicu. Vo veľkonočné ráno ale nebola porazená moc Ríma nad Judskom. U prázdneho hrobu došlo k omnoho väčšiemu víťazstvu, než aké dosiahla rímska armáda na akomkoľvek bojovom poli. Apoštol Pavol konštatuje, že posledným porazeným nepriateľom bude smrť samotná. Na kríži a vo vzkriesení vrcholí príbeh a tisícročné rozprávanie 23. Žalmu a plní sa Boží plán. „*Otec ma preto miluje, že dávam svoj život, aby som ho opäť prijal. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa ho prijať. Taký príkaz som dostal od svojho Otca.*“ Dobrý pastier prechádza temným údolím smrti, aby sme my našli odpočinutie a život. Navracia stratené ovce a pozýva svojich nepriateľov k prestretému stolu. A v závere ľudských dejín pripravuje hostinu a spoločenstvo s Bohom.

MODLIME SA ZA IRÁN

V súvislosti s protestmi a násilnosťami v Iráne po smrti Mashy Aminiovej hľadajú veriaci po celom svete spôsoby, ako sa modliť za Irán. Nižšie uvedenú modlitbu za Irán napísala Asrin, kurdska iránska kresťanka a zdieľala ju s ostatnými hnutie *Modlitby 24/7*.

Nebeský Otče, S boľavým srdcom k Tebe pozdvihujeme svoju krajinu. Keď sledujeme bolesť, smútok a násilie, ktoré sa šíri Iránom, ďakujeme Ti, že si Bohom každej útechy. Spolucitíme s tými, ktorí trpia. Pozdvihujeme k Tebe menovite rodinu Mashy Aminiovej ako aj všetkých blízkych stoviek tých, ktorí pri protestoch zomreli alebo boli zranení. Prosíme, preukáž im svoju útechu. Len Ty môžeš zmierniť túto bolesť.

Mnoho protestujúcich bolo zatknutých a ich rodiny nevedia, kde sa nachádzajú. Mnoho ľudí sa bojí opustiť svoje domovy uprostred nepokojov. Mnohí sú zranení a nahnevaní. Prosíme, zjav im svoju útechu. Poteš moju krajinu, Pane...

Pane, v Iráne máš mnoho verných ľudí. Posilňuj svoju cirkev, aby bola odvážna, až pôjde zdieľať Tvoju lásku k zraneným. Bud' s nimi svojim Duchom a ochraňuj ich, keď sa vydávajú na modlitebné prechádzky, keď odovzdávajú Tvoje slová nádeje, keď prakticky slúžia ľuďom. Prebud' svoju cirkev v Iráne, aby bola plne nablízku tým, ktorí sú hlboko pochovaní v svojej bolesti a smútku. A prebud' svoju celosvetovú cirkev, aby vedela, ako sa v tejto dobe modliť a konať.

Maranatha. Príd', Pane Ježišu,

Amen.

MODLIME SA ZA UKRAJINU

Modlime sa za ľudí zasiahnutých vojnovým konfliktom

- Aby ľudia na Ukrajine boli chránení pred násilím; aby boli zaistené základné zásoby potravín.
- Modlime sa za zraniteľné osoby, ktoré nemôžu utiecť, napr. staršie osoby alebo ľudia s telesným postihnutím.
- Aby utečenci našli bezpečné miesto k pobytu. Modlime sa, aby spoločenstvá prijali utečencov zo súcitom, a aby bola zaistená podpora pre všetkých, ktorí to potrebujú.
- Za uzdravenie ľudí, ktorí sú zranení alebo zažili traumy, a za útechu pre truchliacich.
- Za to, aby ľudia žijúci na Ukrajine mali po celú dobu prístup do teplých priestorov. Modlime sa, aby sa podarilo opraviť plynovú a elektrickú infraštruktúru, ktorá bola poškodená ostreľovaním, aby ľudia mohli vykurovať svoje obydlia.
- Modlime sa za vojakov.

Modlime sa za osoby vo vedúcich pozíciách

- Aby svetoví lídri vyvážili reakciu na nespravodlivosť invázie
- Aby našli spôsob ako budovať mosty, znižovať napätie a obnoviť globálnu bezpečnosť.
- Modlime sa za silu pre vedenie Ukrajiny a za zmenu v Rusku, ktorá by mohla viesť ku stiahnutiu vojsk z Ukrajiny.

Modlime sa za cirkev

- Aby cirkev na Ukrajine, v Rusku a v celom širšom regióne bola Kristovým svedectvom a aby mala k dispozícii potrebné zdroje na pomoc zraneným ľuďom.
- Aby cirkev a ďalšie organizácie po celom svete mali odvahu a presvedčenie vystupovať proti agresii a nespravodlivosti.
- Aby sa v tejto situácii skrze cirkev zjavila Božia moc – aby prinášala posolstvo lásky a nádeje uprostred temnoty.

Modlime sa za mier

- Aby došlo k čo najrýchlejšiemu ukončeniu násilností a aby mier nastal skôr, než by to ktokoľvek mohol očakávať alebo dúfať
- Aby bolo nakoniec nájdené spravodlivé diplomatické riešenie, ktoré povedie k trvalému mieru v regióne.
- Aby sa ľudia, ktorí utiekli, mohli vrátiť domov a aby to, čo bolo zničené, bolo znova vybudované.